

Dosarul nr. 3ra-952/22

2-21138795-01-3ra-16092022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (T. Avasiloaie)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nikita Galitsin împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne privind contestarea actului administrativ și obligarea acordării statutului de refugiat,

împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 20 septembrie 2021, Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne privind contestarea actului administrativ și obligarea acordării statutului de refugiat (f.d.2-6).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că s-a născut la XXXXXX, în or. XXXXXX, reg. XXXXXX, XXXXXX, unde a locuit până în anul 2020, este de naționalitate rus, de religie creștină și a venit în Republica Moldova în anul 2020 în mod legal cu trenul Moscova — Chișinău, fiind ajutat de către insoțitorul de vagon pentru a nu fi coborât la frontiera ucraineană de către poliția de frontieră, cu scopul de a solicita azil și a se încadra în câmpul muncii.

Reclamantul a notat că a plecat din țara de origine și a solicitat acordarea statutului de refugiat pe teritoriul Republicii Moldova din cauza acțiunilor militare din regiunea de reședință or. Donbas, reg. Donetsk, respectiv nu poate să se întoarcă în Ucraina și nu dorește să fie întors, deoarece nu se simte în siguranță pe teritoriul acestui stat. Or, persoanele vorbitoare de limbă rusă nu sunt agreate de către localnici, fiind considerate teroriști, autoritățile naționale și anume Serviciul

de Securitate intentează dosare penale fabricate tuturor persoanelor de sex masculin vorbitoare de limbă rusă, iar localnicii care nu luptau erau impuși de către rebelii proruși, să caute muniții neexplodate.

Subsecvent, reclamantul a susținut că a fost nevoit să-și părăsească țara de origine și să solicite azil în Republica Moldova, întrucât risca să fie deranjat de către Serviciul de Securitate, iar pe numele său ar putea fi intentat dosar penal fabricat.

Astfel, în cererea de azil și ulterior în cadrul interviului la Direcția azil și integrare, a indicat drept motive de solicitare a azilului că se teme de persecuție, situație ce se înscrie în una din cele cinci motive de persecuție a refugiaților prevăzute de Convenția din 1951 privind statutul refugiaților, naționalitate și grup social.

Prin decizia Direcției azil și integrare a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 55/21/DAI din 13 septembrie 2021, care i-a fost notificată la 14 septembrie 2021, i-a fost respinsă cererea de azil.

În opinia reclamantului, decizia nominalizată este ilegală în fond și pasibilă anulării, deoarece a fost emisă contrar prevederilor art. 17 alin. (1), art. 42, art. 48 ale Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, în acesta lipsind cercetarea tuturor aspectelor relevante ale cererii de azil și întemeierea autorităților competente pe evenimentele care au avut loc anterior, dar și ulterior părăsirii țării sale de origine.

Întemeindu-și cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 61 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, art. 3, 5, 6, 7, 10, 17, 20, 21, 36, 189, 206 din Codul administrativ și art. 277-278 din Codul de procedură civilă, Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam a solicitat anularea deciziei Direcției azil și integrare a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 55/21/DAI din 13 septembrie 2021 și obligarea Direcției azil și integrare să-i acorde azil pe teritoriul Republicii Moldova și statut de refugiat.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea înaintată de Nikita Galitsin împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea deciziei Direcției azil și integrare a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 55/21/DAI din 13 septembrie 2021 și obligarea pârâtului să-i acorde statut de refugiat (f.d.42, 47-50).

La 20 decembrie 2021, în termenul prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam a depus apel, iar la 23 martie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii privind admiterea pretențiilor cererii sale de chemare în judecată (f.d.46; 56-58).

Prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.84-94).

În susținerea deciziei emise, Curtea de Apel Chișinău a catalogat ca fiind justă soluția primei instanțe și în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, invocând dispozițiile art.6 al Legii privind regimul străinilor în Republica Moldova nr.200 din 16 iulie 2010, art.3, 17, 41, 42, 43 alin. (1) și (2), art. 51 alin. (1), art.55 alin.(1), (3) - (9), (16), (17) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, Curtea de Apel Chișinău a conchis că decizia contestată a fost emisă cu respectarea procedurii prevăzută de lege. Or, Nikita Galitsin nu a prezentat probe, care ar confirma faptul solicitării azilului în Republica Moldova, după o perioadă de peste 15 luni, de când a trecut frontiera de stat a Republicii Moldova. Iar, inacțiunea apelantului denotă lipsa unei diligențe corespunzătoare în vederea obținerii protecției de stat și recunoașterea sa în calitate de refugiat, nefiind clare motivele pentru care dânsul a înaintat cererea de azil abia la 20 iulie 2021.

Altfel spus, Nikita Galitsin nu a solicitat azil la data când a trecut frontiera de stat, sau cât mai curând posibil, dar la o dată ulterioară, ceea ce demonstrează că intenția sa reală nu a fost de a obține azil în Republica Moldova.

Subsecvent, instanța de apel a reținut din decizia contestă că apelantul se bucura de protecția autorităților naționale de stat și acestea niciodată nu au întreprins măsuri împotriva dânsului ce ar pune în pericol viața și integritatea personală, fapt ce au făcut să conchidă, că de fiecare dată când solicitantul se afla în țara de origine (Ucraina), nu a întâmpinat vreun impediment din partea autorităților naționale și nu se afla în vizorul acesteia în calitate de „pericol național”. Mai mult, solicitantul de azil a părăsit țara de origine (Ucraina) în mod legal, adică acesta a avut tangență directă cu autoritățile de stat și acestea nu au reacționat, ceea ce a făcut să concluzioneze că solicitantul nu se afla în vizorul autorităților de stat ca o persoană ce ar prezenta un pericol național.

Astfel, instanța ierarhic inferioară a relevat că intimatul reieșind din informația din țara de origine a solicitantului de azil la data depunerii cererii, corect a conchis că lipsesc informații referitoare la existența unor schimbări în situația din țară, care ar demonstra punerea în pericol a vieții și libertății persoanei în cauză și anumite rapoarte, care ar înregistra unele încălcări grave ale drepturilor omului.

În altă ordine de idei, instanța de apel a concluzionat că contrar normelor de drept, care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ, apelantul nu a adus probe în susținerea pretențiilor, iar instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele probelor, astfel hotărârea contestată fiind legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale ale participanților la proces.

Complementar, instanța ierarhic inferioară a remarcat că, apelantul utilizând calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să schimbe concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Prin urmare, având în vedere că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către apelant sânt neîntemeiate, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul și a menținut hotărârea contestă.

La 09 septembrie 2022 Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam a depus recurs împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel

Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere a pretențiilor cererii sale de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat motivele de fapt și de drept indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând că instanța de apel a analizat doar o parte din argumentele sale.

La 20 septembrie 2022 la adresa de e-mail a Direcției azil și integrare a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne a fost expediată copia recursului depus de Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Deși la 21 septembrie 2022 intimata a recepționat copia recursului depus de Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei, aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Articolul 245 alin. (1) din Codul administrativ indică că recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 22 iunie 2022.

Totodată, din materialele dosarului, și anume, extrasele din poșta electronică, rezultă că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 97 alin. (3) lit. d) din Codul administrativ a expediat reprezentantului recurentului, avocatului Alexandru Adam, la adresa de e-mail indicată de acesta în mandatul avocațial nr. 1647246 din 17 septembrie 2021, prin care a fost împuternicit de Nikita Galitsin cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească, dar și în cererea de chemare în judecată, copia dispozitivului deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 24 iunie 2022, iar decizia motivată la data de 08 septembrie 2022, în care i s-a explicat calea și termenul de atac al deciziei adoptate. (f.d. 7, 95, 96)

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Prin urmare, se atestă că dispozitivul deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat reprezentantului recurentului, avocatului Alexandru Adam în momentul expedierii prin intermediul poștei electronice, adică la 24 iunie 2022, iar termenul limită de contestare fiind 25 iulie 2022, zi de luni, însă, recursul a fost depus abia la 09 septembrie 2022, contrar art. 245 alin. (1) din

Codul administrativ, ceea ce denotă că a fost depus peste termenul de 30 de zile de la notificare.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că faptul recepționării de către reprezentantul recurentului, avocatul Alexandru Adam la 08 septembrie 2022 a deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău (f.d.96), nu constituie temei de prelungire a termenului de procedură, or, termenul de contestare curge de la momentul notificării deciziei prin intermediul poștei electronice, la data de 24 iunie 2022 și recurentul urma să depună conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ, în cazul în care nu recepționase decizia motivată a instanței de apel în termenul prevăzut de lege, cel puțin recurs nemotivat, iar ulterior să prezinte motivarea recursului.

Articolul 245 alin. (2) din Codul administrativ reglementează situația când recursul depus conform prevederilor art. 245 alin. (1) a fost depus nemotivat din cauza neprezentării de către instanța de apel a motivării deciziei, care potrivit alin. (3) art. 240 din Codul administrativ se motivează în scris în termen de 30 de zile de la data pronunțării.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că în conformitate cu art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Mai mult, este de menționat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) din Codul administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că Nikita Galitsin și reprezentatul acestuia, avocatul Alexandru Adam au cunoscut despre soluția adoptată prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și prin urmare, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

Conform art. 65 alin. (1), (2) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, Nikita Galitsin, sau reprezentatul acestuia, avocatul Alexandru Adam nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen, în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

În context, cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că Nikita Galitsin pe parcursul examinării cauzei a fost reprezentat de către avocatul Alexandru Adam, care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise că către acesta. Iar, conform art.65 alin.(1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

De altfel, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de către Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam.

Conform art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Nikita Galitsin, reprezentat de avocatul Alexandru Adam se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan